

1. ÉS 2. OSZTÁLYOS TANULÓK MUNKAMEMÓRIA- ÉS VÉGREHAJTÓ FUNKCIÓINAK FELTÉRKÉPEZÉSE LONGITUDINÁLIS VIZSGÁLATBAN

Tánczos Tímea

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: munkamemória; végrehajtó funkciók; verbális fluencia

Kisiskolásoknál a munkamemória mérésére nem alkalmazható bármilyen teszt, ugyanis még nem képesek egyes műveleti feladatokat elvégezni. A mérésre alkalmasnak bizonyulnak a Corsi-kocka feladatok (számlálási terjedelem és számterjedelem). A végrehajtó funkciót mérő feladatok közül sem lehet bármelyiket alkalmazni, például a Stroop-tesztet, mivel az ilyen életkorú gyerekek még nem vagy csak nagyon lassan és nehezen tudnak olvasni. Azonban a verbálisfluencia-tesztek a legegyszerűbb mérőeljárásai a végrehajtó funkcióknak.

A kutatás során a gyerekek verbális fluenciájának és munkamemóriájának fejlődését vizsgáltam. A vizsgálatban 80, 6-7 és 7-8 éves gyermek vett részt, majd egy év múlva, követéses vizsgálattal mértem a teljesítménybeli változásokat. Két verbális fluenciát és hat rövid távú memóriát mérő feladatot oldottak meg a gyerekek. A betűfluencia-teszt az egyik leggyakrabban használt teszt: egy megadott hanggal (pl. k, a, t) kell egy percen belül minél több szót mondani. A kategóriafluencia-tesztben adott idő alatt kell különböző kategóriákból mintapéldányokat előhívni (pl. állat vagy gyümölcs).

Az életkori különbségeket a szavak számában, a csoportosításban, a váltásban vizsgáltam. A szavak számának elemzése alapján mindkét életkorban a kategóriafluencia terjedelme nagyobb, mint a betűfluencia terjedelme. Az életkor növekedésével a klaszterek száma és mérete egyaránt nő, ami azt jelzi, hogy a csoportosító stratégiák használata az életkor előrehaladtával fejlődik.